

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО**

**НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ОПТИМІЗАЦІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ**

**МАТЕРІАЛИ VIII НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
*23–24 вересня 2020 р.***

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2020

УДК 615.1

Редакційна колегія:

проф. Кліщ І.М., проф. Грошовий Т.А., проф. Фіра Л.С., доц. Вронська Л.В.,
доц. Демчук М.Б., доц. Чубка М.Б., ас. Стечишин І.П. ас. Дуб А.І.,
ас. Павлюк Б.В.

Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів
створення лікарських препаратів : матеріали VII наук.-практ. конф. з міжнар.
участю (Тернопіль, 23-24 вересня 2020 р.). – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – 320 с.

*Усі матеріали збірника подаються в авторській редакції. Відповідальність
за представлені результати досліджень несуть автори тез.*

смертності. Тому пошук нових способів боротьби з вірусними захворюваннями є актуальним.

Сучасна вірусологія має в арсеналі попередження і лікування вірусних інфекцій такі складові як вакцинація та фармакотерапія (в тому числі і застосування інтерферонів та інтерфероногенів). Оскільки створення вакцинних препаратів, ефективних до нових вірусних інфекцій потребує значного часу, тому, етіотропні фітопрепарати на основі рослинних сполук можуть бути єдиним засобом попередження, а іноді і лікування вірусних захворювань. Виникнення та існування резистентності у деяких штамів вірусів до вже застосованих раніше хімічних речовин спонукає до пошуку нових активних інгредієнтів, які набудуть практичного значення у лікарських засобів з противірусною дією.

На підставі аналізу літератури нами були обрані живиця та шавлія лікарська. Лікувальні властивості живиці мають виражену протизапальну, антисептичну, антибактеріальну, ранозагоювальну, болезаспокійливу дію, здатна справлятися з багатьма хвороботворними мікробами, вірусами. Крім того, це потужний імуностимулятор і антиоксидант. Завдяки багатому на хімічні сполуки складу (ефірна олія, дубильні речовини, тритерпенові кислоти, вітаміни, флавоноїди тощо) шавлія має сильні антисептичні властивості і широко використовується при запаленні верхніх дихальних шляхів і гострих респіраторних захворюваннях.

Отже, використання комбінації живиці та шавлії лікарської є доцільним при терапії вірусних захворювань

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МАНЖЕТКИ ЗВИЧАЙНОЇ В ТЕРАПІЇ ГЕРПЕТИЧНОЇ ІНФЕКЦІЇ

І.В. Ковалевська, Ю.Є. Воронкова

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

inga.kovalevskaya@gmail.com

Герпетична інфекція зумовлюється одним із найпоширеніших вірусом. Лише у перші 6-8 місяців життя організм звичайно не уражується герпесом. Інфікування відбувається в перші 3 роки життя дитини через ушкоджену шкіру та слизові оболонки. Після інфікування вірус герпесу зберігається в організмі протягом усього життя. Первинний герпес проявляється запаленням слизової оболонки рота. При несвоєчасному лікуванні вірус може гематогенно поширюватись в організмі. Генералізована інфекція перебігає в дуже тяжкій формі. Ураження центральної нервової системи клінічно проявляється симптомами енцефаліту, менінгіту. Ураження органів дихання проявляється дихальною недостатністю. Може розкинутися герпетичний гепатит, увеїт. Отже, створення лікарських засобів для профілактики і своєчасної терапії є актуальною задачею фармації.

Для лікування інфекції, спричиненої вірусами простого герпесу (ВПГ), найчастіше використовують препарати синтетичного походження, однак віруси швидко набувають до них стійкість. Крім того, такі лікарські засоби погано засвоюються і надають високу токсичну дію на організм. Так, що доцільно застосування препаратів на основі біологічно активних речовин природного походження.

За даними літератури нами обрано як діючу речовину екстракт манжетки звичайної, яка має противірусний ефект щодо вірусу простого герпесу типів ВПГ-1 і ВПГ-2. Інгібування обох типів ВПГ відбувається на стадіях абсорбції, проникнення і вивільнення інфекційної нуклеїнової кислоти з вірусної оболонки.

Таким чином, є доцільним використання манжетки звичайної при створенні препаратів для профілактики і терапії герпетичної інфекції.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО СТВОРЕННЯ НОВОЇ ЛІКАРСЬКОЇ СУБСТАНЦІ ХРИЗАНТЕМИ КВІТІВ

Г.Р. Козир, О. Полонець, Ю. Каріна

*Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського
kozyr@tdmu.edu.ua*

Хризантема (*Chrysanthemum*) родини Айстрових широко застосовується в Японії, Китаї, Монголії як лікувальна рослина. Аналіз джерел літератури дозволяє стверджувати, що сировина хризантеми багата на різні класи біологічно активних речовин. Попередні дослідження хімічного складу листків та квіток хризантеми садової багаторічної показали, що сировина в значних кількостях вміщує полісахариди, жирні та органічні кислоти, ефірні олії, каротиноїди, хлорофіли, фенольні сполуки (дубильні речовини, флавоноїди, кумарини, гідроксикоричні кислоти), амінокислоти, макро- та мікроелементи. Квіти хризантеми містять фосфор, калій, кремній, селен, магній, цинк. Також пелюстки хризантеми багаті ефірною олією, тіаміном; аденином; рибофлавіном; ніацином; каротином та аскорбіновою кислотою. За вмістом вітамінів С і Е, хризантема перевершує всі відомі рослини. Лікарські препарати, до складу яких входить екстракт хризантеми індійської мають заспокійливу, нейрозахисну, гіпотензивну, імуномодельную, болегамуючу, протизапальну, ранозагоювальну, антимікробну, бактеріостатичну і бактерицидну дії. Спиртовий екстракт використовують при інвазії гемолітичним стрептококом, золотистим стафілококом і менінгококом. Іноземні джерела свідчать про перспективність використання квіток хризантеми як седативного та протисудомного засобу. Тому перспективним було розробка технології одержання екстракту з квітів Хризантеми.

При одержанні витяжок біологічно активних речовин квітів хризантеми за допомогою математичного планування експерименту нами визначено екстрагент – спирт етиловий 70 %, оптимальне співвідношення сировина : екстрагент 1:8 та підібрано метод дробної мацерації, який забезпечує найвищий вміст діючих

<i>І.В. Ковалевська, А.О. Волкогон</i> ПЕРСПЕКТИВА ЗАСТОСУВАННЯ ЖИВИЦІ ТА ШАВЛІЇ ПРИ ТЕРАПІЇ ВІРУСНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ.....	28
<i>І.В. Ковалевська, Ю.Є. Воронкова</i> ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МАНЖЕТКИ ЗВИЧАЙНОЇ В ТЕРАПІЇ ГЕРПЕТИЧНОЇ ІНФЕКЦІЇ.....	29
<i>Г.Р. Козир, О. Полонець, Ю. Каріна</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ЩОДО СТВОРЕННЯ НОВОЇ ЛІКАРСЬКОЇ СУБСТАНЦІ ХРИЗАНТЕМИ КВІТІВ.....	30
<i>С.А. Козира, С.В. Романова, С.І. Степанова, О.О. Михайленко</i> ВИВЧЕННЯ ЛОКАЛІЗАЦІЇ ТА ВМІСТУ ТАНІДІВ У СИРОВИНІ <i>GEUM RIVALE L.</i>	31
<i>В.Г. Корнієвська, Ю.І. Кириченко, М.М. Малецький, Ю.І. Корнієвський</i> ХРОМАТО-МАС-СПЕКТРОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАСТОЙОК ВАЛЕРІАНИ РІЗНИХ ВИРОБНИКІВ УКРАЇНИ.....	32
<i>В.Г. Корнієвська, А.О. Кініченко, С.М. Фролова, Ю.І. Корнієвський</i> ХРОМАТО-МАС-СПЕКТРОМЕТРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЛОДІВ– <i>CORIANDRUM SATIVUM L.</i>	33
<i>В.Г. Корнієвська, М.О. Макаренко, М.М. Малецький, Ю.І. Корнієвський</i> ГАЗОХРОМАТОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЛОДІВ ГОРОБИНИ.....	34
<i>В.Г. Корнієвська, І.А. Хімчик, М.М. Малецький, Ю.І. Корнієвський</i> ХРОМАТО-МАС-СПЕКТРОМЕТРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЛОДІВ – <i>RUBUS CAESIUS L.</i>	36
<i>В.Г. Корнієвська, Н.О. Шеразадишвілі, Є.О. Карпун, Ю.І. Корнієвський</i> ХРОМАТО-МАС-СПЕКТРОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИРОВИНИ ЕХІНАЦЕЇ ПУРПУРОВОЇ.....	37
<i>Г.С. Марченко, О.В. Недбай, М.В. Марченко, А.О. Огурцова</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ЩО ДО ВИБОРУ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ ЯК СКЛАДОВИХ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ.....	39
<i>О.О. Михайленко, С.А. Козира, В.А. Георгіяну</i> ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОЛЬНИХ СПОЛУК РІЗНИХ ВИДІВ ТА СОРТІВ КРОКУСІВ.....	40
<i>С.В. Панченко, П.О. Клименко, Ю.І. Корнієвський</i> ХРОМАТО-МАС-СПЕКТРОМЕТРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЕВІЮ МАЙЖЕ ЗВИЧАЙНОГО– <i>ACHILLEA MILLEFOLIUM L.</i>	42
<i>О.М. Панченко, І.С. Коноваленко, Т.М. Ковальова</i> АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ФІТОПРЕПАРАТУ НА ОСНОВІ <i>VALERIANAЕ OFFICINALIS.</i>	43
<i>Т.Ю. Пахомова, І.С. Коноваленко, Т.М. Ковальова</i> АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ФІТОПРЕПАРАТУ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ.....	44
<i>І.Б. Петкова, Л.М. Унгурян, Л.М. Горяча</i> ВИЯВЛЕННЯ ОРГАНІЧНИХ КИСЛОТ У ВОЛОШКИ СИНЬОЇ ТРАВИ.....	45
<i>Н.Ю. Пучкова, І.С. Коноваленко, Т.М. Ковальова</i> АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ФІТОПРЕПАРАТУ СЕДАТИВНОЇ ДІЇ.....	46